

عنوان مقاله:

بررسی کارکرد ابزار زبانی (جانیشینی) در سوره مبارکه «النحل» از دیدگاه نظریه انسجام متن رقیه حسن و مایکل هالیدی

محل انتشار:

مجله لسان مبین، دوره 15، شماره 54 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 21

نویسندگان:

سید ابوالفضل سجادی - عضو هیات علمی دانشگاه اراک

مهدی سیف - دانشجوی دکتری دانشگاه اراک

ابراهیم اناری بزچلوئی - عضو هیات علمی دانشگاه اراک

احمد امید علی - عضو هیات علمی دانشگاه اراک

خلاصه مقاله:

قرآن بلیغ ترین متنی است که در دسترس قرار گرفته است. برای بررسی و تحلیل این متن بی نظیر، پژوهشگران از روش ها و الگو های مختلفی بهره گرفته اند. یکی از روش های نوین بررسی متن، در قالب نظریه انسجام متنی هالیدی و حسن مطرح گردیده است. بررسی متن قرآن از دیدگاه نظریه هالیدی و حسن بر اساس روابط معنائی که منجر به ایجاد انسجام می شوند، می تواند نشان دهد که چگونه با ابزار زبانی جایگزینی عنصری، توانسته است با لفظی اندک جانشین معنایی بسیار گردد و از تکرار نابجای یک صورت لفظی جمله یا جملاتی جلوگیری نموده و ضمن تکرار مفهوم و تداوم و استمرار معنا و خط فکری، متن منسجم و یکپارچه تولید کند. گاهی چندین آیه به حدی باهم گره خورده و ارتباط برقرار نموده که امکان حذف یا جابجایی یکی از آنها بدون ایجاد خلل در معنا و ایجاد ابهام و سردرگمی مخاطب امکان پذیر نیست. ابزار جانیشینی در سوره «النحل» با ایجاد گره و پیوند از نوع هم-طبقگی و ایجاد زنجیره انسجامی به ترتیب؛ جانیشینی جمله ای، بیشترین، اسمی، بیشتر و فعلی، کمترین بسامد را داشته اند. تداوم و استمرار معنا و ایجاد ارتباط بین آیات بدون تکرار ضمیر-های بسیار با رعایت اصل اقتصاد زبانی امری است که با بکارگیری دقیق ابزار جایگزینی در این سوره رخ داده.

کلمات کلیدی:

انسجام، متن، جانیشینی، سوره النحل، هالیدی و حسن

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1888272>

